

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Özelleştirme başlangıçta, sözkonusu işletmeleri daha verimli hale getirmek, üretimi artırmak, istihdamı genişletmek, sermayeyi tabana yaymak, piyasada rekabeti artırmak iddialarıyla uygulamaya konulmuştur.

Bir yaklaşıma göre, özelleştirme, ekonomiyi güçlendirecek bir araç olmanın ötesinde bir amaç haline getirilmiş; yoğun bir propaganda dalgası ile adeta sorunları çözecek sihirli değnek olarak sunulmuştur. Bunun tersi anlayış ise kamu mülkiyetini her koşulda ısrarla savunmuş, artık hiçbir stratejik önemi kalmayan, devletçe yapılmasında yarar bulunmayan, yöresel kalkınma bakımından önem taşımayan, teknolojik ömrü tamamlanmış alan veya işletmelerde bile özelleştirmeye karşı çıkmıştır. Her iki yaklaşımda somut gerçekliklerden, toplumsal gerçekliklerden hareket etmemiş bu nedenle özelleştirmelerin sağlıklı değerlendirilmesine katkıda bulunmamıştır.

İhaleler şeffaf yapılmaması, özelleştirme mevzuatının yetersiz ve karışık olması yöreler arası dengesizliğe ve göç olgusuna dikkat edilmemesi, özel sektör tekelleşmesine yol açılması, özelleştirilen işletmelerde işten çıkarmaların yaygın olması, Ö.İ.B'nin elinde uzun süre bekletilen işletmelerin varlık kaybına uğraması, işletme ve pazarlama sıkıntıları yaşanması, pek çok özelleştirme kararının Danıştay tarafından iptal edilmesi, şimdiye kadar, zarar eden bir kuruluşun özelleştirilmiş olmaması, özelleştirme uygulamalarına yönelik başlıca eleştirileri oluşturmuştur.

İlkesel bakımdan yapılan bu eleştirilerin yanı sıra, uygulamada özelleştirme mağdurlarından ve kamuoyundan tepki alan kötü örnekler yaşanmıştır. Özelleştirmede, yandaşlar gözetilmiş, kuruluşlar bir takım kişilere peşkeş çekilmiş ve kamuda yeni bir yolsuzluk alanı yaratılmıştır. İşletmeleri alanların bazıları sözleşme koşullarına uymamış, işçileri sokağa atmış, üretim yerine arsa rantı peşinde koşmuştur. Şimdi, Türkiye'nin en büyük kamu kurumları olan Petkim, Tüpraş, Tügsaş, Tekel, ve THY'nin özelleştirilmesi gündemdedir. Bu noktada geçmişte yapılan uygulamalardan ders çıkarmak, yaşanan özelleştirme sürecinin bir bilançosunu çıkarmak yararlı olacaktır.

Geleceğe ışık tutması bakımından şu soruların cevabının bulunmasında yarar vardır:

Özelleştirilmeden önceki duruma ilişkin olarak özelleştirilen kuruluşların: Özelleştirilmeden önceki bilançoları nasıldır? İstihdam durumları nedir? Ulusal ekonomiye olan katkıları ne kadardır? Özelleştirme sürecinde yatırım politikaları nasıldır? Ne kadar yatırım yapılmıştır? Ne şekilde özelleştirilmişlerdir? Gerçek değerleri ne kadardır, Özelleştirme bedelleri ne kadardır?

Özelleştirilmeden sonraki duruma ilişkin olarak özelleştirilen kuruluşların: Özelleştirmeden sonraki bilançoları nasıldır? Çalışanların sayısı ne olmuştur? Çalışanların istihdam biçimi ne olmuştur? Kaç işçi kadroludur, kaç işçi taşeron işçi statüsündedir? Kaç işletme özelleştirildikten sonra kapanmıştır? Kapatılma nedenleri nelerdir? Kaç işletme kapatıldıktan sonra gayri menkulleri ile satılmıştır veya gayrimenkulleri rant alanı olarak kullanılmıştır. Teknolojik yenilenme yapılmış mıdır? Kredi almışlar mıdır? Aldıkları krediyi ödemişler midir? Özelleştirme bedelleri tam olarak ödenmiş midir? Kaç firma özelleştirme taahhütlerini yerine getirememiştir? Kaç firmaya özelleştirme taksitleri için özel ödeme imkanı sağlanmıştır?

Bu hususların araştırılarak, gelecekte yapılacak özelleştirme çalışmalarına yön verecek bir envanterin çıkartılmasında yarar görülmektedir. Bu itibarla Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Orhan Erasan
Niğde Milletvekili
ve 44 Milletvekili

1. Orhan ERASLAN- Niğde Mv.
2. Ali Kemal KUMKUMOĞLU- İstanbul Mv.
3. Atilla BAŞOĞLU- Adana Mv.
4. Nevin Gaye ERBATUR- Adana Mv.
5. Atilla KART- Konya Mv.
6. Yüksel ÇORBACIOĞLU- Artvin Mv.
7. Onur ÖYMEN- İstanbul Mv.
8. Kemal SAĞ- Adana Mv.
9. Ahmet Güryüz KETENCİ- İstanbul Mv.
10. Bülent Hasan TANLA- İstanbul Mv.
11. Necati UZDİL- Osmaniye Mv.
12. Şükrü Mustafa ELEKDAĞ- İstanbul Mv.
13. Algan HACALOĞLU- İstanbul Mv.
14. Ahmet YILMAZKAYA- Gaziantep Mv.
15. Erdal KARADEMİR- İzmir Mv.
16. Sedat PEKEL- Balıkesir Mv.
17. Ali Kemal DEVECİLER - Balıkesir Mv.
18. Hasan Fehmi GÜNEŞ- İstanbul Mv.
19. Mustafa ÖZYURT- Bursa Mv.
20. Osman ÖZCAN- Antalya Mv.
21. Halil TIRYAKİ- Kırıkkale Mv.
22. Birgen KELEŞ- İstanbul Mv.
23. Hakkı ÜLKÜ- İzmir Mv.
24. Orhan Ziya DİREN- Tokat Mv.
25. Nadir SARAÇ- Zonguldak Mv.
26. Kazım TÜRKMEN- Ordu Mv.
27. Mehmet KÜÇÜKAŞIK- Bursa Mv.
28. Rasim ÇAKIR- Edirne Mv.
29. Mustafa GAZALCI- Denizli Mv.
30. Mehmet SEMERCİ- Aydın Mv.
31. Halil ÜNLÜTEPE- Afyon Mv.
32. İsmail DEĞERLİ- Ankara Mv.
33. Mehmet Ali ARIKAN- Eskişehir Mv.
34. Nail KAMACI- Antalya Mv.
35. Ali Cumhur YAKA- Muğla Mv.
36. Erol TINASTEPE- Erzincan Mv.
37. İzzet ÇETİN- Kocaeli Mv.
38. Mehmet Ziya YERGÖK- Adana Mv.
39. Erdoğan KAPLAN- Tekirdağ Mv.
40. Ahmet ERSİN- İzmir Mv.
41. Canan ARITMAN- İzmir Mv.
42. Nezir BÜYÜKCENGİZ- Konya Mv.
43. Muhsin KOÇYİĞİT- Diyarbakır Mv.
44. Hüseyin ÖZCAN- Mersin Mv.
45. Yılmaz KAYA- İzmir Mv.